

संपादकीय

जागतिक व्यापारसंघर्षात वाढ़

अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी कॅनडा आणि मेक्सिकोसह इतर सर्व राष्ट्रांतून होणाऱ्या पोलाद आणि ल्युमिनियमच्या आयातीवर २५ टक्के शुल्क लावण्याचा इशारा दिला आहे. अमेरिकेला या थांतूंची निर्यात करण्याचा प्रमुख देशमध्ये भारत नाही. परंतु भारत या दोन्होचा जगातील दुसऱ्या क्रमांकाचा उत्पादक आहे. अन्य वस्तूवरील वाढीचे शुल्काची घोषणाही लवकरच करण्याचा इशारा ट्रम्प यांनी दिला आहे. या सांचाचाच फटका भारतालाही बसू शकतो.

डोनाल्ड ट्रम्प यांनी अमेरिकेचे अध्यक्ष पदवी सूखे खीकारण्यापूर्वीच काही दृश्यांतूं आयात होणाऱ्या वस्तूवर शुल्क आकारण्याची घोषणा केली होती. अध्यक्षपदव्याचा शपथविधीनंतर त्यांनी हे धोरण अंमलात आणण्यास सुरुवात केली. वास्तविक ट्रम्प यांना अमेरिकेत होणारी आयात हे अपली इतर धोरणे प्रत्यक्षात आणायाच्या कमी होयर म्हूळून वापरण्याची आहे असे म्हटले जाते. तूतास एखाद्या बाबतीत इशारा घायचा आणि नंतर वाटावाराती करायच्या अशी त्यांची शेली दिसते आहे. अमेरिकी वस्तूवर आयातशुल्क आकारण्याचा देशांच्या वस्तूवर त्याच प्रमाणात शुल्क आकारात जाईल अभी घोषणा त्यांनी केल्यानंतर गेल्या शुक्रवारी अनेक देशांचे शेराव बाजार कोसळते. चीन, कॅनडा व मेक्सिको या देशाच्या बाबतीत ट्रम्प अधिक कठोर असल्याचे दिसते. कॅनडा व मेक्सिकोसह आयात होणाऱ्या सर्व वस्तूवर २५ टक्के शुल्क लागू केले जाईल असे ट्रम्प यांनी जाहीर केले होते, मात्र नंतर लोगेच गेल्या आठवड्यात त्यांनी या धोरणाच्या अंमलबजावाणीला ३० दिवसांचा विराम दिला. ट्रम्प यांच्या पहिल्या कार्यकालातील पोलाद आणि ल्युमिनियमवर अशाच प्रकारे शुल्क लाडल्यामुळे जगात इतरत्र संरक्षणावादी धोरणाचा जोर वाढला. त्यातून भारतीय नियतीचीही नुकसान झाले. तेहाही ट्रम्प याचा रोख अमेरिकेचे व्यापारहित, अमेरिकेच्या अर्थव्यवस्थेला बळकटी देणे, नोक्या बचावणे व वाढवणे तसेच अमेरिकेचा महसूल वाढवणे यावरच होता, परंतु त्यांच्या आयातशुल्कविषयक धोरणातून दोन वर्षांनी यातले काय साध्य झाले असा प्रश्न कोणतालाही पडेल. त्यांनी आयातशुल्क वाढवण्यामुळे या थांतूंची उत्पादने महागली. त्या तुलनेत आयात उत्पादनाचा पर्याय स्वरूप डरला. अनेक अमेरिकी कंपन्यांनी तेव्हा आपल्याला आयातशुल्कातून स्वलत देण्याची मागणी केली होती. हे सारे तपशील ट्रम्प प्रशासनाच्या लक्षात नसलील असे होणार नाही, परंतु त्यांना अनेक देशांची वाठाघाटी करताना या इशायाचा वापर करता येईल हे उघड आहे. उदाहरणात ट्रम्प यांनी कॅनडा आहे. सायाचातून सरतेशेवी त्यांची सरखी झाल्याचे चित्र निर्माण झाले तर ते त्यांच्या सोरीवेच आहे. चीनसोबतच्या वाठाघाटीचे मोरे आहाना त्याच्यासमोर आहे. अलीकडच्या कालात त्यांनी जाहीर केलेल्या धोरणामुळे अमेरिका आणि चीन याच्या दस्यान व्यापारायुद्ध भडकण्याची शक्यता जगभारातील तज्ज्ञ व्यक्त करीत आहेत. त्यातून महागाई वाढण्याचा अंदाजाही व्यक्त होते आहे. या सायातून गेल्या काही दिवसांपासून भारतीय शेराव बाजारातही मोरी उलझापालथ होते आहे. वास्तविक अमेरिकेला ल्युमिनियम आणि पोलाद यांची निर्यात करण्यांमध्ये भारताचे स्थान नगण्य आहे. अमेरिकेतील बहुतांश पोलाद आयात कॅनडा, ब्राजील आणि मेक्सिको या देशांतून होते, परंतु ट्रम्प यांच्या संबंधित इशायांमुळे जागतिक व्यापारातील एकदर संघर्ष अणखी वाढण्याची शक्यता असून त्याचा फटका भारतालाही बसू शकतो. पंतप्रधान नंदें मोदी गुरुवारी ट्रम्प यांना भेटणार असल्यामुळे अद्यापही आशेला जागा आहे इतेकेच.

बदलते तंत्रज्ञान

बीएसएनएल, एमटीएनएल
युजर्ससाठी लवकरच ४जी सेवा

BSNL
Connecting India Faster

MTNL

बी ४जी सहिंस्य मिळू शकते. सरकारने या दोन्ही टेलिकॉम कंपन्यांसाठी तिजोरी उघडली आहे. भारत संचार निगम लिमिटेड लवकरच दिली आणि मुंबईतील एमटीएनएल भागातही ४जी सहिंस्यचा विस्तार केला जाणार आहे.

कैंपीय मंत्रिमंडळाने सार्वजनिक क्षेत्रातील कंपनीला सहा हजार कोटी रुपयांचे अतिरिक्त पैकेज जाहीर केले आहे. हे पैकेज सरकारी टेलिकॉम कंपनीच्या ४जी नेटवर्क विस्तारासाठी वापरले जाईल. दस्यान, बीएसएनएल संपूर्ण भारतात वेगाने ४जी मोबाइल टॉवर बसवत आहे. अलीकडे कंपनीने देशभरात ६५ हजारांहून अधिक नवीन ४जी मोबाइल टॉवर्स सुरु केले आहेत. कंपनीचे उद्दिष्ट वर्षाच्या पहिल्या सहामाहात एक लाख ४जी मोबाइल टॉवर्स सुरु करण्याची आहे.

बीएसएनएलच्या ४जी सहिंस्यचा लांचिंगसह ४जीची चाचांपाईची सुरु होईल. कंपनीने यासाठी टाटा कंपनीसोबत भागीदारी केली आहे. सरकारकडून मिळालेल्या सहा हजार कोटी रुपयांच्या अतिरिक्त पैकेजचा वापर भारतात ४जी नेटवर्क विस्तारासाठी केला जाईल. गेल्या वर्षी सरकारने अर्धसंकल्पात बीएसएनएल ८० हजार कोटी रुपये देण्याची घोषणा केली होती. या बजेटचा वापर सरकारी दूरसंचार कंपनीच्या सहिंस्याला रिहाईल करण्याचा आहे.

गेल्या वर्षी जुलैमध्ये खाजगी टेलिकॉम कंपन्यांचे रिचार्ज रुपैयांचे महाग झाल्यानंतर लाखो युजर्सी आपले नंबर बीएसएनएलके पोर्ट केले होते, परंतु खराब नेटवर्क कवरेजमुळे तीन महिन्यानंतर युजर्स पुन्हा एकदर खाजगी कंपन्यांकडे वळले आहेत. सरकारी टेलिकॉम कंपनी आपले युजर्स टिकवू वेवण्यासाठी आपले नेटवर्क वेगाने वाढवत आहे.

